

opusdei.org

Лист Прелата (14 лютого 2017)

Лист приводить висновки останнього Генерального конгресу, що відбувся в Римі минулого січня.

25.04.2017

Любі, нехай Ісус береже моїх дочок та синів!

1. Я дуже хотів ще раз вам написати, тепер більш розгорнуто. У цих листах хочу поділитися з вами висновками останнього Генерального конгресу, що

відбувся в Римі минулого січня. Роблю це, тому що, як і отець Хав'єр у 2010 році, хочу, щоб усі ви відчували вагу Справи, тягар душ, відповідальність щодо провадження цієї маленької сім'ї, частиною якої є всі ми. З усією Церквою, намагаємося, як сказав святий Павло, примирити світ із Богом (2 Кор 5, 19): надто складне завдання – що перевищило б наші сили, якби ми не розраховували на Божу благодать.

Як я вже вам писав у своєму першому листі, посилаючись на слова святого Хосемарії, нам належить так само, як робив це Отець цієї маленькою частинки Церкви, спокутувати й освячувати наш час, **розуміти і розділяти турботи інших людей. Я знову повертаюся до змісту цих слів: «Це не правда, що всі люди сьогодні – ось так цілковито й остаточно – є закритими, або**

залишаються байдужими до християнського вчення про буття та призначення людини; не правда, що люди в наш час займаються лише земними речами й не цікавляться небесними. Попри те, що в світі не бракує ідеологій – і людей, які їх підтримують і є закритими, – нашій добі притаманні як великі сподівання, так і підлабузництво, героїзм і боягузтво, надії та розчарування; люди, які мріють про новий, більш справедливий і більш гуманний світ, й інші, котрі, можливо, розчаровані через поразку своїх елементарних ідеалів, втікають в егоїзм, шукаючи лише власного заспокоєння або залишаючись потопати в помилках.

Усім цим чоловікам і жінкам, де б вони не були, в період

їхнього піднесення чи їхньої кризи та поразки, всім їм ми маємо донести славне та виразне свідоцтво святого Петра, яке він проголошував у дні після Пятидесятниці: «Ісус є наріжним каменем, Відкупителем усього нашого життя, тому що немає ні в кому іншому спасіння, бо й імені немає іншого під небом, що було дане людям, яким ми маємо спастися» (Діян 4, 12)[1].

Всі з Петром до Ісуса через Марію

2. Папа є для Церкви Петром, який проголошує Христа світові, сповіщаючи радість Євангелія[2]. Генеральний конгрес мав на меті насамперед ствердити нашу синівську любов до Римського Понтифіка і ще раз зробити своєю молитву, якої нас навчив святий

Хосемарія: «*Omnes cum Petro ad Jesum per Mariam*» [3].

Висловлюємо подяку Папі Франциску, серед багатьох інших речей, за Ювілейний рік милосердя, за його приклад благочестя та аскетизму, за апостольський імпульс, поширений в усьому світі, особливо серед найбільш нужденних. Також дякуємо йому, за те, що в рамках Петрового служіння, прийняв рішення щодо беатифікації дона Альваро. Конгрес хотів висловити вдячність за схвалення мене наступником святого Хосемарії, блаженного Альваро та дона Хав'єра на чолі Справи і за призначення мене Прелатом *Orus Dei* в день мого обрання. Я писав вам, що почувався збентеженим і водночас радів за ту єдність, яку нам дарує Святий Дух, Безмежна Любов. Я хочу жити лише для

того, щоб бути гарним Отцем для кожного з вас, беручи участь, незважаючи на мої обмеження, в люблячому батьківстві Бога. Мене зворушує дата 1 лютого, коли Папа побажав написати мені листа заохочення та віддав мене під опіку Діви Марії.

Будувати на камені

3. Як нам відповісти на таку кількість Божих благодатей, дочки мої і сини? Відновимо бажання втілити й правильно передати дух *Opus Dei* так, як нам його передав святий Хосемарія, укріплюючись глибоким значенням нашого богосинівства у Христі й гаряче шукаючи Бога в професійній праці та повсякденних обставинах нашого життя, щоб бути світлом та сіллю світу (Мт 5, 13-14). Християнське покликання є величним, воно провадить наше містичне

уподібнення до Втіленого Слова, яке святий Йоан Павло II висловив за допомогою сміливих слів, повторюючи вираз Другого Ватиканського Собору: «Через отриману в хрещенні благодать, людина бере участь у вічному народженні Сина Отця, позаяк вона стає всиновленою дитиною Бога: сином у Сині»[4].

4. Дон Хав'єр був гарним сином Бога, будучи вірним сином святого Хосемарії. Ця вірність була сенсом його життя. Генеральний конгрес складає подяку Богові за життя та вчення того, хто був нашим Прелатом з 1994 по 2016 рік. Крім того, пролунало спільне бажання всіх вірних Прелатури, членів та Помічників Священницького Товариства Святого Хреста наголосити на любові отця Хав'єра до Церкви та цієї частинки Божого народу, яким є *Opus Dei*. Отець Хав'єр залишив плідне свідчення

пастирської любові, яка виражалася в єдності зі Святішим Отцем та з усіма братами колегії єпископів, в ревному служінні душам та активному переживанні за хворих і нужденних. Саме тому я переконаний, що ви зрадієте тому – зараз я висловлюю бачення спільної думки членів Конгресу та багатьох інших осіб – про доречність зібрання спогадів і свідчень про отця Хав'єра, його віддане життя та його вчення.

З іншого боку, Конгрес наголосив на благові, зумовленому процесами беатифікації та канонізації вірних Справи в різних країнах, і на важливості продовжувати поширювати особисте вшанування, щоб допомогти багатьом душам відкрити Божу любов та радість християнського життя всередині світу, – серед безлічі свідчень ми зазначаємо життя Ісідоро Сорсано

і Монсеррат Грасес. Увінчуючи заслуги своїх святих, Господь коронує власні дари[5]. Через життя святих ми величаємо Бога у трьох святих іпостасях і відновлюємо наше бажання святості: любові до Бога і до ближніх у Ньому.

5. Адміністрації Центрів Opus Dei, що являють собою **апостольство апостольств**, є подібними до «хребетного стовпа»[6]. Конгрес ще раз наголосив на вирішальній ролі цієї роботи, щоб посправжньому створювати атмосферу сім'ї у Справі й допомагати тим, хто відвідує наші доми, у видимий спосіб відчувати цю реальність. Спробуймо відповісти на цей дар молитвою, щоб Господь благословив цю працю щедрими покликаннями і щоб ця праця була прикладом випромінення цінностей і гідністю домашнього

господарювання. Жінки Прелатури переглянуть це служіння, яке надає Адміністрація згідно обставин та актуальних потреб, аби продовжувати підтримувати домашню атмосферу, сімейний та людський рівень, завдяки якому кожен Центр по-справжньому перетворюється для нас на Витанію.

6. Окрім висловлення подяки «Охоронцям» отця Хав'єра за ту відданість, з якою вони про нього піклувалися, Конгрес відзначив велику допомогу, якої надавали хворі та вірні літнього віку, радісно та в простоті жертвуючи свої обмеження заради продовження апостольської роботи Справи в усьому світі. До цього мовчазного поштовху приєднується, безсумнівно, дбайливе піклування тих, хто ними опікується з любов'ю та в

дусі щедрого служіння згідно з традицією, успадкованою від святого Хосемарії як важливою складовою нашого сімейного духу. Дочки мої і сини, багато залежить від того, як ми піклуємося про літніх та хворих!

Генеральний конгрес висловлює також вдячність вашим братам і сестрам, які протягом цих років поїхали розпочинати апостольку працю до нових країн, залишаючи місце свого народження, аби допомогти здійснювати Справу в інших місцях. Пам'ятаєте, як часто повторював отець Хав'єр, що є багато добрих людей, які очікують нас у різних куточках світу.

Актуальні виклики формації

7. Апостольський динамізм, що є плодом Духа Святого, підтримується глибокою освітньою працею, яку пропонує Прелатура своїм вірним і в якій

полягає її місія: **«зробити з цілого світу один великий катехизис»**[7]. Конгрес виокремив деякі складові цієї формації в обставинах сьогодення. Дозвольте мені перерахувати їх нижче, щоб у кожному окрузі Прелатури, в кожному Центрі, в кожній сім'ї моїх дочок і синів, у кожній душі, світло та сила благодаті показали нам, що ми ще можемо робити, і перш за все, як ми можемо покращити те, що вже робимо.

8. Насамперед ми розглянули центральність особи Ісуса Христа, якого бажаємо пізнати, спілкуватися й любити. Поставити Ісуса в центрі нашого життя означає більше заглибитися в комтепляривну молитву, і допомогти іншим іти **«шляхами споглядання»**[8]; заново і в новому світлі відкрити християнські та антропологічні

цінності різних аскетичних засобів; досягти людини в її цілності: розум, воля, серце, стосунки з іншими; зрощувати внутрішню свободу, що допомагає діяти з любові; допомогти думати, щоб кожен міг відкрити те, про що Бог його просить, і прийняти рішення з повною особистою відповідальністю; збільшувати довіру до благодаті Божої, щоб звільнитися з тенет волюнтаризму та сентименталізму; представити ідеал християнського життя, не плутаючи його з перфекціонізмом, навчаючи жити з власними та чужими слабкостями; прийняти з усіма відповідними наслідками щоденну поведінку довірливого віддання себе Богові, що базується на богосинівстві.

Так зміцнюється місія нашого покликання, з повною та радісною віддачею: тому що всі ми

покликані зробити внесок,
ініціативно і спонтанно, у
покращення світу та культури
нашого часу так, щоб відкрилися
плани Бога щодо людства:
cogitationes cordis eius, задуми його
серця, що переходять із покоління
в покоління (Пс. 33 [32] 11).

В цьому сенсі належить прагнути,
щоб усі бажали жити з серцем,
покладеним у Бозі, і таким чином,
не прив'язаним до матеріальних
речей. Вільні для любові: таким є
сенса нашого духу бідності,
стриманості та самозречення –
євангельських чеснот, в повноті
оцінені у вченні Папи Франциска.

Крім того, наша любов до Церкви
спонукає шукати ресурси для
розвитку апостолької праці і
сприяє зростанню високих
професійних ідеалів: тим, хто ще
вчиться і плекає величні бажання
побудови суспільства, і тим, хто

вже виконує свою працю;
необхідно, щоб з чистими
намірами зрощували святе
прагнення досягти висот і
залишити слід. Але разом з тим я
заохочую Нумераріїв та
Нумерарій мати дієву та щедрю
настанову, щоб присвятити себе,
коли в цьому буде необхідність, з
цією ж професійною віддачею –
справам формації та керування.

9. Ця картина запрошує нас
відновити бажання широти дій,
як у перші часи Справи, щоб нести
радість Євангелія багатьом душам,
щоб багато хто відчув

**«привабливість Ісуса
Христа»**[9]. Наш Отець казав нам:
**«якщо хочемо бути більше,
будьмо кращими»**[10]. Мені б
хотілося, щоб це розмірковування
викликало в нас оновлене
бажання негайної потреби
шукати, з Божою благодаттю та
вільною і щедрою відповіддю

людей, багато покликань: тих,
яких бажає Господь – Нумеріїв,
Асоційованих членів,
Супернумераріїв та священників
Священницького Товариства
Святого Хреста.

Свобода і покликання: тут маємо
два основних виміри людського
життя, які визначають одне
одного. Ми є вільними, щоб
любити Бога, який нас кличе, Бога,
що є любов'ю і який вкладає в нас
любов, аби ми любили Його й
любили інших[11]. Ця любов дарує
нам усвідомлення нашої місії, яка
**«не є апостольством,
здійснюваним у спосіб
спорадичний або тимчасовий,
але є постійним і таким, що
реалізується через покликання,
беручи його за ідеал цілого
життя»**[12]. Ідеал любові до Бога
і до інших провадить нас до
підтримування дружби з багатьма
особами: ми не займаємося

апостольством, ми є апостолами! І так просувається «Церква, що виходить», про яку так часто говорить Папа, нагадуючи нам про значення ніжності, великодушності та особистих взаємин.

Цей «динамізм «виходу», який Бог бажає пробудити у віруючих»[13], – не є стратегією, але є силою самого Святого Духа, нествореної Любові. **«У християнина, сина Божого, дружба і любов є однією річчю: божественне світло, що дає тепло»**[14].

Актуальні обставини євангелізації являють ще більш необхідним, якщо це можливо, особистісні стосунки, цей аспект відносин, що знаходиться в центрі того способу апостольства, який віднайшов святий Хосемарія в євангельських розповідях. **«З упевненістю можна сказати, діти моєї душі, що найбільшим плодом**

діяльності *Opus Dei* є той, який приносять члени особисто, апостольство взірцевого життя та вірної дружби»[15].

Давати і отримувати формацію

10. Коли готуємо й передаємо освіту, нас радує думка про плідність душ, які зростають з допомогою Божої благодаті (1 Кор 3, 6). Крім винесення на перший план надприродніх засобів, добрим є використання доступної мови, з позитивним та натхненним тоном, з обнадійливим баченням світу, в якому нам доводиться жити, який є нашим місцем зустрічі з Богом – аби полегшити дієву участь присутніх, покращити практичне втілення духу *Opus Dei* в сімейному та соціальному житті, щоб таким чином зростати в єдності життя: в справжній християнській послідовності, в

тому, про що ми думаємо,
молимося і чим живемо (Йн 4, 24;
Рим 12, 1; 2 Тес 3, 6-15).

11. Для братерства, апостольства
дружби та довіри мають важливе
значення деякі чесноти: разом зі
смиренням, радість та щедрість,
необхідною є також щира
зацікавленність іншими у формі
розуміння, поваги й оцінки різних
бачень. Позитивний тон у
розмовах дозволяє краще
з'ясувати питання. Загалом
ідеться про те, щоб бути **«сіячами
миру та радості»** [16], як нас
навчав наш Отець, також
виправляючись зі спортивним
духом, якщо замість миру ми
посіяли трохи розладу. Наші
Центри, будинки Асоційованих
членів, Супернумераріїв та
священиків Священницького
Товариства Святого Хреста, мають
випромінювати привабливе тепло

оселі (Псал 133 [132] 1; Йн 13, 34-35).

Я пам'ятаю мир та спокій, що випромінювала сама присутність дона Альваро, котрий жив тим, чого нас навчав: «Сімейний дух є настільки суттєвим для нас, що кожна моя дочка та кожен мій син носить його з собою – так сильно, що одразу ж виявляється навколо нас, полегшуючи створення сімейного середовища в будь-якому місті, де б ми не перебували. Саме тому наше життя в родині й відчуття себе частиною сім'ї не ґрунтується лише на матеріальному фундаменті проживання під одним дахом, але полягає в дусі синівства та братерства, якого бажав Господь від першого моменту своєї Справи»[17].

12. Я прошу Господа, щоб ми піклувалися з особливим

прагненням про формацію тих, хто виконує особисте духовне керівництво, священиків чи мирян, щоб вони вміли віддано й успішно допомагати іншим. З Божою благодаттю, вони мають великодушно приймати навіювання Духа Святого, який промовляє всередині серця (Мт 10, 20). Гарний приклад і дбайливе виконання професійних, соціальних та сімейних обов'язків є необхідним, аби допомогти іншим особам іти за Господом. Наш Отець навчив нас, що професійність є справжнім служінням, **«сільцем для ловця людей»[18]**: віра освітлює розум і надає сенсу життя, відкриває новий вимір, що веде до Життя у Христі.

13. Слід особливо наголосити на постійній професійній освіті тих, хто займається керуванням апостольських справ. Ідеться про

те, аби покращити здатність керування та управління особами та персоналом. Великої відповідальності вимагає посилення християнської ідентичності праці, якості виконання та служіння, запропоноване суспільству. Колегіальність є мистецтвом, але не випадковим: вміння слухати, змінити точку зору, поділити думку, розраховувати на те краще, що кожна людина здатна докласти.

У Церкві

14. Щоб нова євангелізація дала плоди, вирішальне значення має єдність між самими католиками. Зрощувати взаємну оцінку вірними Церкви й різними групами, що існують, – це частина нашої місії в цій великій сім'ї дочок і синів Божих: **«основним апостольством, яке ми,**

християни, повинні здійснювати в світі, найкращим свідоцтвом віри є сприяння тому, щоб у самій Церкві був клімат справжньої любові»[19]. Для цього необхідно в належний спосіб за будь-яких обставин зміцнити відносини з особами з інших установ та реальностей Церкви, подолати можливі непорозуміння й довірити Господу ініціативи, здійснені іншими, живучи у взаємній покорі.

15. Допомога запропонована священикам та семінаристам набуває особливого значення для здійснення добра в Церкві та суспільстві. Асоційовані члени та Супернумерарії Священницького Товариства Святого Хреста, беручи повну участь у покликанні Справи, мають чільні позиції, аби дати новий поштовх усім працям, визнаючи єдину залежність від

свого особистого єпископа, в контексті пастирського служіння, яке здійснюють у цілковитому й прямому служінні дієцезії, в яку є інкардинованими і яку мають завжди любити.

Усі вірні Opus Dei покликані молитися і обходитися з близькістю та повагою з єпископами свого географічного середовища, співпрацювати з ними мірою своїх можливостей: завжди, коли це є сумісним з освяченням професійної праці та сімейних обов'язків.

Щодо священиків я обмежусь словами, сказаними Папою про служіння сповіді: приймати всіх, бути свідками ніжності Бога, допомагати розмірковувати, бути ясними, завжди готовими щодо потреб інших, доцільними, щедрими. З великим серцем святкуватимемо тайну

безкінечного милосердя Бога, котрий нас пробачає[20].

Скористуюся можливістю, аби заохотити деяких вірних Прелатури: Помічників і молодь співдіяти з повною особистою свободою та відповідальністю на катехезах, підготовчих курсах до подружжя, соціальних ініціативах у парафіях та місцях, де є необхідною ця допомога, – завжди, коли йдеться про допомогу, відповідну до нашого світського стану та ментальності, і коли вона є абсолютно не залежною від авторитету Прелатури. З іншого боку, мені б хотілося відзначити в особливий спосіб монахів та монахинь, які принесли і приносять багато добра Церкві та світові. **«Хто не любить і не шанує чернецтво, не є мені добрим сином»**[21], – навчає нас наш Отець. Мене, крім того, радує думка про те, що велика кількість

монахів, не рахуючи дієцезіальних священиків, бачили розквіт власного покликання завдяки теплу Справи.

З тим, аби краще служити Церкві й уважно піклуватися про душі, Генеральний конгрес наголосив на виявленні, з творчим підходом та чуйністю, кращих форм стимулювання та регуляції апостольської діяльності: наприклад, об'єднання за певних обставин деяких Центрів Opus Dei, аби заощадити сили та полегшити сімейне життя, сповнене радості та любові; або впровадження нових пунктів допомоги відповідно до встановлених та гнучко організованих «зупинних пунктів», щоб давати освіту в тих місцях, де знаходяться люди: у центрах міст, де є велика напруга, в зонах щільної робочої зайнятості, на фундаментах

міського зростання, наприклад, у школах, університетах.

Нові апостольські виклики

16. Генеральний конгрес мав настанову відновити заклик Конгресу 2002 року, який дон Хав'єр сформував таким чином: сприяти «новій культурі, новому законодавству, новій моді, які відповідають гідності людської особи та її призначенню – перебувати в славі дітей Божих в Ісусі Христі»[22]. Всі вірні Прелатури, молодь Святого Рафаїла і Помічники мають відчувати себе головними діячами цієї нової культури, покликаної подолати сучасну релятивістську ментальність. Це вимагає від кожного, мірою його можливостей, глибокої людської, професійної та доктринальної формації, обов'язкової присутності на форумах, де вони можуть її

отримати, з відкритим баченням, що дозволяє товаришувати з усіма.

Також необхідним є певне піднесення, – якого ми набуваємо, коли хочемо серйозно обходитися з іншими, – і особистий *дар мов*, який зрощується завдяки бажанню постійного оновлення.

І так виникає співпереживання, через що християнське бачення реальності набуває переконливості, адже враховує також вагання ближнього, без того, щоб зневолювати його або впадати в монолог. Повага до гідності кожної людини, попри її помилки, і до загального блага суспільства, спокійна й відповідальна робота у співпраці з іншими громадянами, свідчить про красу та привабливість християнських цінностей у різних сферах суспільства.

17. Для того, щоб зрозуміти труднощі окремих секторів соціального життя, потрібна допомога фахівців: наприклад, у таких галузях як використання цифрових технологій та інформаційного зв'язку, моніторинг освітніх ініціатив, керування університетськими проектами, управління та адміністрування медичних установ, проекти соціального розвитку, створення та підтримка інвестиційних фондів. Вимога професійної компетентності є частиною світської ментальності і своєю чергою є невід'ємною від прагнень священицької душі – вдосконалювати творіння і брати участь у співвідкупленні.

Щоб просувати нову культуру, необхідним є формування експертів, які з допомогою серйозних критеріїв допомогли б сфокусувати – спираючись на

християнську антропологічну базу – особливо складні питання: гендерні, питання рівноправності, проблеми сумління, свободи віросповідання, свободи слова, біоетики, способів комунікації, – якщо називати деякі з них.

Привілеґійованим місцем для вивчення цих тем є університети та центри дослідження.

Крім того, належить розробити, з розсудливістю і сміливістю, план освіти для кожної особи, починаючи з молоді, щоб вони мали добре обґрунтовані ідеї. Аби не концентруватися на суто захисній поведінці, необхідно усвідомити різні позиції, ведучи діалог з іншими людьми, навчаючись у інших і глибоко поважаючи їхню свободу, особливо в суперечливих питаннях.

18. У відомому твердженні блаженний Павло VI казав про те, що «сучасна людина з більшим бажанням слухає того, хто свідчить, ніж того, хто навчає», і далі: «І якщо слухають того, хто навчає, то це тому, що дає свідчення»[23]. Сучасна культура потребує облич, які б зробили повідомлення вартим довіри. Тому потрібно давати привабливі свідоцтва християнського життя задля служіння іншим. Крім формування лідерів загальної думки, необхідно подавати ініціативи щодо інформації про Церкву, і в її лоні – Прелатури Opus Dei, – також засобами соціальних мереж, що є настільки ефективним засобом для досягнення тисяч людей. Розвиток цих ініціатив залежить від щедрості та креативності тих, хто їх підтримає.

19. Поряд з особистим апостольством дружби та довіри, Конгрес хотів висловити цілковиту підтримку корпоративним та персональним апостольським починанням. Ця апостольська плідність виявляється в інтегральній освіті, яка їм надається: навчають, виховують, відкривають на служіння іншим. Це дозволяє спілкуватися з багатьма людьми, поступово наближаючи їх до багатства християнської віри, яка звільняє від страху та смутку. Для того, щоб ця віра втілилася у повсякденному житті, необхідними є засоби освіти, пристосовані для сімей, учнів шкіл, студентів університетів і т.д. Це вимагає заохочення та гарної підготовки.

20. Євангелізація суспільства і постійний розвиток апостольської праці провадить до появи нових

освітніх центрів, в яких надається людська і християнська формація батькам та дітям від самого раннього дитинства. Якщо створення таких центрів залежить від законодавства, що перешкоджає або заважає корпоративній чи персональній праці, то, не зважаючи на це, можуть мати місце умови, які дозволяють отримати справжню християнську освіту від священиків Прелатури.

Значення сім'ї

21. Папа навчає у своїй другій енцикліці: «В родині набувають перші навички любові та піклування, такі, наприклад, як обережне ставлення до речей, порядок, чистота, повага до місцевого навколишнього середовища, захист усіх творінь. Сім'я є місцем інтегральної формації, в якій розвиваються

різні взаємопов'язані аспекти життя, особистісного дозрівання»[24]. Процес дозрівання вимагає часу та погляду, з надією спрямованого вперед: у родинях необхідно культивувати глибоке значення чесноти надії.

Потрібно вивчати практичні засоби, які б сприяли підготовці до подружжя, підтримували взаємну любов між чоловіком і дружиною та християнське життя в сім'ї; заохочувати до життя таїнствами дідусів та бабусь, батьків і дітей, особливо спонукати до частої сповіді. Христос обіймає всі вікові категорії людини, ніхто не є зайвим чи непотрібним.

Конгрес цінує діяльність груп, які навчають про освітню, соціальну та економічну роль родини з метою створити в громадській думці позитивне бачення

багатодітних сімей. Доречним бачиться посилення уваги до тих, хто вже задіяний у роботу, пов'язану з різними апостольськими засобами (дитячі садки, школи, клуби, університети, гуртожитки).

Орієнтація на родину, настільки натхнена доном Хав'єром, продовжує бути пріоритетом, адже вона позитивно впливає на зміцнення взаємної любові між чоловіком та дружиною, на відкритість до життя, полегшує природній сім'ї перетворюватися на радість сім'ї духовного християнського простору. Так багато осіб відкривають красу таїнства подружжя – образ єдності Христа зі своєю Церквою (Еф 5, 32): через таїнство радість і мир Духа Святого входять у християнські оселі. У взаємній любові батьків, як і в Літургії та спілкуванні святих у Церкві, Бог «любить нас і

дає нам побачити й пересвідчитись у своїй любові, і це «раніше» за Бога може народити також в нас любов як відповідь»[25].

22. Конгрес мав на меті визначити апостольський простір, який останніми роками набув великого значення: мова йде про внесок у зростання віри та покращення освіти багатьох емігрантів, вихідців із країн з католицькою традицією (наприклад: Філіпіни, країни Латинської Америки, Польща і т.д.), а також про надання їм гуманітарної освіти. Крім того, слід допомогти їм розвивати їхню власну ідентичність; така формація робить їх – в країні, яка їх приймає, – справжньою закваскою для євангелізації (Лк 13, 20). У цілому світі багато десятків церков, довірених єпископами священикам, інкардинованим у

Прелатуру, можуть ефективно підтримати цю працю, дотримуючись пастирських планів дієцезіального ординарія, від якого залежать.

Справа в наших руках

23. В цій роботі ми розраховуємо не лише на Нумераріїв та Асоційованих членів: відповідальність лягає також на багатьох Супернумераріїв, і маємо допомогти їм відчувати Справу своєю так, ніби це ще одна їхня дитина. Так за певної нагоди висловився наш Отець, ***«спільними зусиллями ми витремо багато сліз, передамо культуру, подаруємо мир, зможемо запобігти багатьом сваркам і багатьом сутичкам і допоможемо людям дивитися в очі одне одному з гідністю християн, без ненависті»***[26].
Потрібно, щоб мої діти

Супернумерарії працювали з повною віддачею в справі Святого Рафаїла, **«безпосередньою метою»** якої є дати **«повноцінну формацію»**[27]. Нормальним, і навіть подекуди звичним, є просування і керування Супернумераріями молодіжних клубів та інших освітніх ініціатив.

Внаслідок добре задіяної формації, без надмірної прискіпливості чи надуживань, коли її застосовано розумно і доречно, Супернумерарії співпрацюють з Богом у народженні нових покликань Нумераріїв та Асоційованих членів; вони моляться, зокрема, за своїх дітей з точки зору цієї можливої перспективи, з більшою повагою до особистої свободи і ввіряючи це все в руки Божі.

У справі Святого Гавриїла належить збільшувати в багатьох місцях кількість Супернумераріїв,

які б відповідали за групи, кураторів і тих, які б здійснювали постійне духовне керівництво; більше покладатися на них, щоб вони мали змогу відповідати за курси усамітнення; заохочувати їх провадити апостольство в місцях, де поки що немає Центрів; намагатися зробити більш активною присутність Асоційованих членів та Супернумераріїв у робочих групах, командах певних апостольських ініціатив. Щоб покращити їхню формацію, потрібно забезпечити їх необхідними відповідними матеріалами різними мовами.

Апостольство з молоддю

24. Генеральний конгрес наголосив на важливості справи святого Рафаїла, «**дитини наших очей**» [28]. Пропонується надати пріоритет основним та частковим засобам, які б стимулювали

розвиток праці з різною молоддю, аби з допомогою Божої благодаті ставали більш рясними покликання молоді до Нумераріїв та Асоційованих членів. Усі вірні Прелатури і члени Священницького Товариства Святого Хреста мають розмірковувати над тим, як співпрацювати – через молитву, самозречення та діяльність – аби досягти більшої кількості молодих людей.

У діяльності святого Рафаїла чітким пріоритетом у формуванні хлопців та дівчат є допомога їм стати **«молитовними душами»**[29], навчаючи їх на практиці говорити з Богом і чути Його. Слід також допомогти їм відкрити людське та надприродне значення дружби, важливість навчання, читання, професійної досконалості для того, щоб служити Церкві та суспільству.

Серед чеснот, яких має набути молодь, Конгрес зазначив витривалість та стійкість, помірність (наприклад, розумне і тверезе використання технологій), а також усе що сприяє розкриттю духу служіння. Важливо допомогти молоді обґрунтувати свою віру й отримати практичні наслідки, що означає слідувати за Господом: в родині, зі своїми друзями, в соціальних мережах.

25. Добрим є допомагати молоді та їхнім батькам цінувати й відкривати привабливість повної віддачі себе Господу з нерозділеним серцем, з баченням краси покликання до формування християнської сім'ї. У Центрі Святого Рафаїла, де проводиться праця зі студентами, варто торкатися різних аспектів заручин та подружжя, використовуючи різноманітні засоби: скажімо, свідчення

Супернумераріїв, курси сімейної орієнтації для неодружених, конференції чи зустрічі, застосування перевіреної якісної літератури. Нагальні свідoctва переважної більшості християнських сімей переконують нас у необхідності діяти від початкового етапу шляху цього покликання, ще до заручин, зі справжньою повагою та глибокою вірою в євангельську місію християнської родини – «спільноти віри, надії та любові»[30].

26. Продовжуватимемо з ініціативою апостольську працю студентів та професійної молоді неодружених та наречених, покладаючись на формацію, яку тисячі з них отримали в різних апостольських ініціативах, особливо в школах, клубах Центрів Святого Рафаїла. В цьому розумінні виявляється доречним

надати професійного значення асоціаціям *alumni*, працюючи ініціативно та творчо, розвиваючи цікаві моделі, які б дозволили нав'язати стосунки в роботі Святого Гавриїла, заохочуючи до співпраці багатьох осіб, також Помічників.

27. В освітній роботі Святого Рафаїла та Святого Гавриїла, доречною є практика духовних і тілесних справ милосердя відповідно до постійного навчання Церкви, досвіду святого Хосемарії та прикладу й слів Папи Франциска. Діяльність та особиста ініціатива, пов'язані з солідарністю, служінням нужденним та соціальною відповідальністю, не є чимось другорядним чи маргінальним, адже вони є центром євангельської новини. Заглиблення у вивчення соціальної доктрини Церкви,

наприклад, через організовані курси та конференції, може особливо допомогти у випадку збільшеної соціальної нерівності.

28. Університети апостольської праці мають продовжувати сприяти дослідженням на міжнародному рівні, створювати простір для міжнародної співпраці з всесвітньо відомими інтелектуалами. Ця праця допоможе розвинути наукові парадигми та концептуальні моделі людини, які відповідають християнському баченню, з переконанням, що суспільство потребує цих перспектив задля сприяння миру та соціальної справедливості. Ця поведінка служіння всім людям природньо виявляється також у дружніх стосунках з колегами з інших університетів.

Деякі пріоритети

29. Окрім починань щоразу більш щільної праці Прелатури в нових країнах, Конгрес заохочує спрямувати апостольську діяльність до місць, в яких уже триває робота і які мають значний вплив на майбутнє формування суспільства, задля того, щоб у них перебували міжнародні установи чи центри інтелектуального лідерства.

Конгрес запрошує продовжувати публікацію та поширення повного видання праць святого Хосемарії й відповідної роботи історично-дослідницького центру задля блага Церкви і всіх душ. Зокрема йдеться про глибше розкриття з точки зору різних перспектив (академічної, теологічної, соціальної, духовної та інших) цього центрального аспекту повідомлення святого Хосемарії, яким є робота дітей Божих як «вісь» святості та природне

середовище апостольства з такими наслідками для Церкви та суспільства.

30. Я майже завершую.

Прочитавши попередні сторінки, ви б могли запитати себе: з усіх висновків, яких дійшов Конгрес, котрі є тими пріоритетами, що їх перед нами ставить Господь у цей історичний момент для світу, Церкви та Справи? Відповідь є зрозумілою: перш за все, старанно та з ніжністю закоханих піклуватися про наш зв'язок із Богом, починаючи зі споглядання Ісуса Христа, обличчя Милосердя Отця. Заклик святого Хосемарії завжди буде актуальним: **«Шукай Христа, знайди Христа, люби Христа»**[31]. Апостольська праця Справи є і завжди буде надлишком нашого внутрішнього життя. Це є, мої доні та сини, моментом щоразу більшого

заглиблення у шляхи споглядання всередині світу.

31. Церква вже декілька десятиліть тому наділила материнською увагою два пріоритети: сім'ю та молодь. І ми також, будучи частинкою Церкви, хочемо йти поряд із переживаннями останніх Пап, аби сім'я кожного дня з дедалі більшою вірністю відповідала прекрасним планам Божим, які Він для неї приготував. І водночас маємо допомогти молоді, щоб мрії про любов та служіння перетворилися на радісну реальність. Висновки Конгресу супроводжують сім'ю та молодь у зв'язку з багатьма практичними здобутками нашої щоденної апостольської праці.

Поряд з цими пріоритетами мені хотілося б наголосити на нагальності, яку потребуємо всі

ми, аби розширити серце, – просимо у Господа серця Його розмірів – щоб у нього ввійшли потреби, болі, страждання всіх людей нашого часу, особливо найслабших. У сучасному світі бідність має багато різних облич: хворі та літні люди, з якими обходяться з байдужістю, самотність, яку переживають багато полишених осіб, тяжке становище біженців, нужденність, в якій живе велика частина людства і яка часто є наслідком несправедливості, що волає до Неба. До жодної з цих речей не можемо залишитися байдужими. Я знаю, що всі мої діти докладуть «уяву любові»[\[32\]](#), аби нести всім нашим нужденним братам бальзам ніжності Бога: **«Бідні, – казав один наш друг, – це моя найкраща духовна книга і головна підстава моїх молитов. Мені вони болять і Христос болить мені разом з**

ними. І, тому що болить, я розумію що люблю Його і що люблю їх»[33].

32. Конгрес мав на меті віддати в руки Діви Марії настанови, які я щойно вам передав. Тільки через її материнське посередництво будемо здатними йти вперед у виконанні цієї захоплюючої місії, дорученої нам як учням Ісуса Христа. Вона є *Mater pulchræ dilectionis*, Матір'ю ніжної любові (Сер 24, 24), що ми святкуємо за календарем Прелатури сьогодні, 14 лютого, як літургійне свято[34]. Цього дня 1930 року Бог дав побачити святому Хосемарії покликання жінок в *Opus Dei*, і в 1943 – місце священиків. Таким чином накреслилася єдність Справи, єдність «**неорганізованої організації**»[35], але перш за все єдність, народжена з Любові, з піклування про інших, дітей

**«Матері Бога і нашої
Матері»[36].**

Співаючи сьогодні *Te Deum*,
дякуючи Господу, виставленому в
монстрації, я згадував про вас.

**«Спілкування, єдність, єднання,
довіра: Слово, Хліб, Любов»[37].**

Розмірковуючи над тим, що Ісус
Христос, прихований зараз «у
Хлібі й Слові», прийде в кінці
часів, я просив, щоб Він прийшов
нам на допомогу, і усіх вас я віддав
Його милосердю.

33. Дочки мої і сини, якщо в цьому
світі, такому прекрасному і
водночас такому бентежному,
хтось із вас відчуває себе
самотнім, нехай знає, що Отець
молиться за нього й супроводжує
його по-справжньому, у
спілкуванні святих, і що носить
його в серці. У цьому розумінні
мені подобається згадувати сцену
з Євангелія про явлення Дитини в

Храмі, літургійне свято, якого ми відзначали 2-го числа цього місяця: здається, ніби Сімеон тримав Ісуса на руках, насправді ж було навпаки: «*Senex Puerum portabat, Puer autem senem regebat*»[38] – старець тримав Дитину на руках, насправді ж це Дитина підтримувала старця і спрямовувала його. Так нас тримає Бог, хоча часто ми сприймаємо лише тягар душ; так Він нас підтримує через **«благословенне спілкування святих»**[39].

«*Per singulos dies, benedicimus te*» – «кожного дня благословляємо Тебе», Господи з усією Церквою: «кожного дня», як любив повторювати отець Хав'єр і блаженний Альваро; вірний син, – казав, – докладає зусиль у щоденній боротьбі, щоб ним керувала Божа Любов. Підношу свою душу до Трисвятого Бога,

через руки Марії, Матері Любові,
яка віддає себе без залишку: зроби,
Господи, щоб через віру в Твою
Любов ми жили щодня з любов'ю,
завжди новою, в радісній надії.

З усією любов'ю вас благословляє

ваш Отець

Фернандо

Рим, 14 лютого 2017 року.

Свято Пресвятої Діви Марії, Матері
Ніжної Любові.

.....

[1] Святий Хосемарія. *Es Cristo que
pasa.* – № 132.

[2] Cfr. Франциск. Ап. адгр.
Evangelii gaudium, 24-XI-2013,
incipit.

[3] Святий Хосемарія. Шлях. – № 833.

[4] Святий Йоан Павло II.
Проповідь, 23-III-1980 // Concilio Vaticano II. Const. past. «*Gaudium et spes*». – N. 22.

[5] Misal Romano. *Prefacio I de los santos*.

[6] Don Javier. Carta, 28-XI-2002. – N. 18, "Cartas de familia" V. – N. 125. Cfr. *Instrucción*, 31-V-1936. – N. 66.

[7] San Josemaría. *Apuntes de una reunión familiar*, 6-II-1967 // Noticias 1967. – P. 84 (AGP, biblioteca, P02).

[8] Святий Хосемарія. Друзі Божі. – № 67.

[9] San Josemaría. *Notas de una meditación*, 1-IV-1962 (AGP, biblioteca, P09, p. 46).

[10] San Josemaría. *Instrucción*, 8-XII-1941, n. 122.

[11] San Josemaría. *Forja*. – N. 270.

[12] San Josemaría. *Instrucción*, mayo 1935/14-IX-1950, n. 15.

[13] Francisco. Exhort. ap. «*Evangelii gaudium*», 24-XI-2013, n. 20.

[14] San Josemaría. *Forja*. – N. 565.

[15] San Josemaría. *Carta 11-III-1940*, n. 55.

[16] San Josemaría. *Es Cristo que pasa*. – N. 30.

[17] Beato Álvaro. Carta, 1-XII-1985 // "Cartas de familia" I, n. 204.

[18] Св. Хосемарія. Шлях. – № 372.

[19] San Josemaría. *Amigos de Dios* – N. 226.

[20] Francisco. Carta ap. «*Misericordia et misera*», 20-XI-2016, n. 10.

- [21] San Josemaría. *Instrucción*, mayo 1935/14-IX-1950, n. 5.
- [22] Don Javier. Carta, 28-XI-2002, n. 11 // "Cartas de familia" V, n. 118.
- [23] Beato Pablo VI. Exhort. ap. «*Evangelii nuntiandi*», 8-XII-1975, n. 41.
- [24] Francisco. Enc. *Laudato si'*, 24-V-2015, n. 213.
- [25] Benedicto XVI. Enc. «*Deus caritas est*», 25-XII-2005, n. 17; cfr. 1 *Jn* 4, 10.
- [26] San Josemaría. *Apuntes de una reunión familiar*, 18-VI-1974 // "Catequesis en América" (1974) vol. I, p. 549 (AGP, biblioteca, P04).
- [27] San Josemaría. *Carta 24-X-1942*, n. 3.
- [28] TAM CAMO, Nº 70.
- [29] TAM CAMO, Nº 5.

[30] Катехизм Католицької Церкви. – № 2204.

[31] Св. Хосемарія Ескрива. Шлях. – № 382.

[32] San Juan Pablo II. Carta ap. «*Novo millennio ineunte*», 6-I-2001, n. 50.

[33] San Josemaría. *Surco*. – N. 827.

[34] Cfr. Congregación para el Culto divino y la Disciplina de los sacramentos. Decreto 626/12/L, 10-XI-2012.

[35] San Josemaría. *Conversaciones*. – N. 19.

[36] San Josemaría. *Forja*. – N. 11.

[37] Св. Хосемарія Ескрива. Шлях. – № 535.

[38] Liturgia de las Horas. Primeras Vísperas de la fiesta de la

Presentación del Señor. Antífona *ad Magnificat*.

[39] San Josemaría. *Surco*. – N. 56.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
uk-ua/article/list-prelata-14-
liutogo-2017/](https://opusdei.org/uk-ua/article/list-prelata-14-liutogo-2017/) (20.03.2026)